

Training executieve functies

‘De term executieve functies is een containerbegrip voor de mentale processen die een superviserende rol hebben bij het denken en het gedrag. Ze omvatten een aantal functies met een neurologische basis, die samenwerken bij het leiden en coördineren van onze inspanningen om een doel te bereiken.’

Simpel gezegd: dankzij deze functies kan je plannen, strategieën bedenken, starten met een taak, een stapsgewijze aanpak volgen, effectief reageren op problemen en veranderingen, je impulsen beheersen en ondertussen het einddoel in de gaten houden.

Goede executieve functies kun je vergelijken met fietsen. Je hebt er alle basisvaardigheden voor nodig: trappen, sturen, remmen. Eén vaardigheid op zich zorgt nog niet voor een vloeiende rit. Sterker nog: als een vaardigheid niet goed werkt, geeft het problemen. De kernvaardigheden moeten dus samenwerken voor een soepel en effectief functioneren.

De natuurlijke ontwikkeling van de hersenen zorgen samen met instructies en oefenmogelijkheden voor goede executieve functies. In de vroege ontwikkeling wordt de basis gelegd voor de verschillende componenten van de executieve functies. In de latere ontwikkeling neemt de onderlinge coördinatie toe, waardoor de leerlingen complexere taken aankunnen en efficiënt kunnen werken.

Willen jullie / Wil jij

Leren wat de executieve functies zijn.

Leren hoe de executieve functies zich ontwikkelen.

Met de autometafoor een taal creëren die je met de kinderen kunt spreken, zodat je executieve functies bespreekbaar kunt maken in de klas zonder moeilijke woorden te gebruiken en kunt reflecteren op de inzet van de functies tijdens de werktijd.

Ontdekken hoe je deze ontwikkeling van de functies kunt ondersteunen in de klas.

Ontdekken hoe je het zelfinzicht en de zelfsturing bij kinderen kunt vergroten.

De succescriteria van het trainen van executieve functies achterhalen.

Door middel van spellen de executieve functies van kinderen trainen.

Inzicht krijgen in je eigen executieve functies.

Ervaren wat spellen van spellen met je doet en wat je ervan leert.

Leren hoe je een plan opzet voor een individueel kind.

Ontdekken welke interventies je kunt plegen of middelen je kunt inzetten voor het ondersteunen van executieve functies.

Dan ... is deze training echt iets voor jullie / jou !

Gedurende drie dagdelen gaan we actief aan de slag met bovenstaande punten.

Van consumeren naar activeren!

Voor wie is deze training bedoeld?

Deze training is primair ontwikkeld voor alle leerkrachten van de basisschool. Uiteraard kunnen ook onderwijsassistenten die deze groepen ondersteunen, ib-ers en directeurs deelnemen. Tijdens deze training worden óók jullie verantwoordelijk gemaakt voor jullie leren. Dit doen jullie met je **eigen leerplan**. Meer daarover in de eerste bijeenkomst!

Inhoud

Mijn trainingen bestaan uit kennisoverdracht, ervaren van je eigen executieve functies dmv onderzoekend leren, het spelen van spellen en casuïstiek. We stimuleren en begeleiden jullie om zelf op onderzoek uit te gaan en een manier van werken te vinden die bij jullie past.

Dag 1:

- Stukje kennisoverdracht (hersenontwikkeling)
- In groepjes uiteen elkaar, elk groepje zoekt 1 EF uit
- Presenteren aan elkaar (leren van en met elkaar, onderzoekend leren)
- De autometafoor (psycho-educatie)
- Praktijkoefening huiswerk
- Leesopdracht: 'executieve functies versterken op school' Joyce Kooper-Kahn

Dag 2:

- Terugblik en reflectie praktijkoefening & eigen leerplan
- Groepsspelletjes (inzicht op eigen EF's)
- Coöperatieve spellen
- Spelen van (bord)spellen (op zoek naar EF's in de spellen)
- Succescriteria bij transfer naar de klas !
- Praktijkoefening huiswerk

Dag 3:

- Terugblik en reflectie praktijkoefening & eigen leerplan
- Casuïstiek adhv intervisiemethode
- Leerlijnen EF's
- Vooruitblik: reflectie op eigen leerplan en vervolg vragen opstellen (onderzoek stopt nooit!)

Materialen:

Na elke trainingsdag volgt een follow-up mail met de verschillende linkjes, o.a. de link naar de presentatie en verwezen webpagina's

Na het eerste dagdeel van de training krijgt de school ook toegang tot de portal met alle materialen die bij de autometafoor ontwikkeld zijn.

Met oa:

- De poster en posters per EF
- De vragenlijst en het EF profiel
- Het lespakket
- De ondersteuningswaaiers
- De observatielijst voor de klas
- en nog veel andere materialen

Optioneel:

- *het boek 'executieve functies versterken op school' van Joyce Kooper-Kahn*
- *het basispakket bij de autometafoor voor alle klassen*

met daarin : de A2 poster van de metafoor, de 11 posters van de functies met de stellingen, de ondersteuningswaaiers, de vragenlijst en het profiel op stevig te kopiëren papier, het kwartetspel, en voor de onderbouw, de onderbouwposters

Wat levert deze training jullie op?

Na afloop kunnen jullie alle kinderen ondersteunen in hun ontwikkeling van de executieve functies. Je hebt je de theorie en vaardigheden eigen gemaakt en kunt deze toepassen in de praktijk. Hierbij kun je het zelfinzicht en de zelfsturing van kinderen vergroten, je maakt ze eigenaar van hun leerproces en geeft ze inzicht in belangrijke functies bij het leren. Je bent in staat hun ontwikkeling te versterken door het aanbieden van gerichte oefensituaties, het modelleren van vaardigheden, het gebruik van routines, het nadenken over je klasorganisatie, ... Je kunt een plan maken voor kinderen met zwakker ontwikkelde executieve functies.

Je bent in staat om:

- De executieve functies te herkennen bij kinderen.
- Inzicht te krijgen in de ontwikkeling van executieve functies bij kinderen en die ontwikkeling te ondersteunen.
- Te herkennen welke executieve functies bij kinderen sterk of minder sterk zijn ontwikkeld.
- Begrip op te brengen voor kinderen met minder sterk ontwikkelde functies
- Een plan te maken voor kinderen met minder sterk ontwikkelde functies
- Een beeld te krijgen over je eigen executieve functies en naar te kinderen toe te laten merken dat ook jij werkt aan je EF
- Goede routines, gewoontes en vaardigheden voor te leven in de klas, te modelleren.
- Een EF vriendelijk lokaal in te richten
- Kinderen inzicht te geven in hun executieve functies en ze kennis te laten maken met praktische handvatten die hen kunnen helpen in de praktijk van alledag.
- Zelf op onderzoek uit te gaan als iets nog niet duidelijk is, je meer informatie wil, of bij wil leren over dit onderwerp. Je weet de goede informatie te vinden.
- In overleg te gaan met collega's en een casus uit te werken via het intervisie-model.

Opleidingsduur

De training vindt plaats gedurende drie afzonderlijke dagdelen met telkens een tussenpoze van enkele weken. In die weken kunnen jullie de opdrachten uitvoeren, kennis toepassen en vaardigheden oefenen.

Tijden en locatie worden afgestemd met het schoolteam.

Bij open trainingen kunnen deelnemers zich inschrijven op een locatie en tijdstip naar wens.

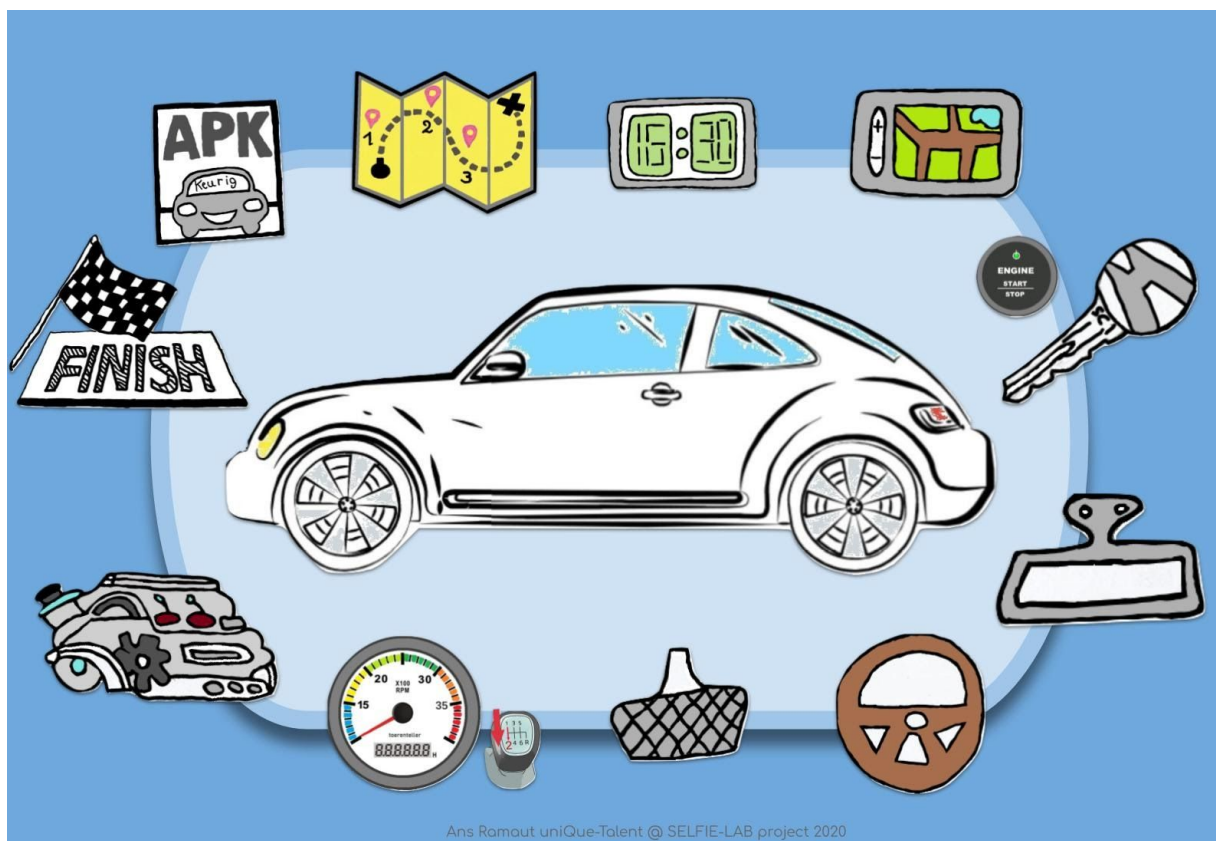
Studiebelasting

Aangezien we veelvuldig spreken over 'Van consumeren naar activeren' verwachten we ook deze houding van onze deelnemers. Lees, verdiep en voer opdrachten uit, zodat we van en met elkaar nog meer kunnen leren!

De huiswerkopdrachten zijn praktijkopdrachten en kunnen in je gebruikelijke lessen uitgevoerd worden.

Afsluiting

Na het bijwonen, actieve deelname en uitvoering van opdrachten reiken wij aan onze deelnemers een certificaat uit.

"Wat een super studiemiddagen!
Ik wist niks van executieve functies.
Nu dagelijks bewust mee aan de slag.
Het 3-luik was zeer waardevol.
Overleg met andere leerjaren een aanrader.
Eerst vragen stellen, dan pas tips, een stap
die te vaak wordt overgeslagen.
Van onbewust naar bewust!
Dankjewel."

"Zeer positief. Fijne tips, zeer
bruikbaar in de praktijk.
Veel verwijzing naar literatuur.
Je bent erg kundig!"
Jolanda

"Een hele fijne zinvolle training. Het
zelf spelen van de spelletjes was een
eye-opener. Fijn dat alles er in
voorkomt, theorie, overleg met
collega's en vertaling naar de
praktijk. Hoop er nog veel mee te
doen."

"Heel praktische driedaagse.
Er inspirerend, doelgericht.
Heeft inzicht gegeven. Fijn dat je zoveel
materialen deelt! Je bent bekwaam.
Fijn dat er ruimte is voor eigenheid.
TIP maak er een vierluik van ;) dit moet
blijven leven!"
Mieke

"Mooie afwisseling tussen theorie en vertaalslag
naar de praktijk. Zelf 'oefenen' met executieve
functies door middel van spellen was zowel
positief als eye-opener als teambuïdend!
Ik heb nu echt een goed beeld van de executieve
functies en duidelijke handvatten voor in de
klas."
Annelies

"Mooie opbouw! Van theorie naar
praktijk. Fijne tips en voorbeelden uit de
praktijk te horen en te zien. Presentatie
heel prettig, rustig en 'meedenkend'.
Het is echt gaan leven op school en erg
zinnig om kinderen nog beter te
begeleiden."

"Zeer zinvol, gelijk toepasbaar in de
praktijk! Je deelt alles, je hoeft niet zelf
te ontwikkelen. Plezierige manier van
trainen."

"Ik ben bewust in gaan zien hoe
belangrijk de executieve functies
zijn. Goed, duidelijk en concreet
met heel veel handvatten, ideeën en
materialen. Je passie en
enthousiasme werkt aanstekelijk!"

"Duidelijke, inspirerende en leerzame training. Veel tips vanuit de praktijk. Tips om meteen toe te passen in je eigen praktijk. Veel afwisseling in werkvormen. Je laat mensen zelf nadenken."

"Fijn om iedere training terug te koppelen dmv eigen doelen. Dit maakt dat je het weer even opfrist en gefocust bent op je eigen doelen. Werken met drieluik was prettig. Concrete ideeën uitwisselen. Fijn dat je aansloot om expertise te delen. Concrete werkvormen en handvatten om direct mee aan de slag te kunnen in de klas."

"Fijne manier van training. Het zet je weer aan het denken hoe het ook kan. Veel informatie waar je wat mee zou kunnen doen, je laat aan ons de keus. Fijne verschillende werkvormen. Plezierig om te volgen."

"Drieluik, fijn om meer inzicht te hebben in je eigen doelen. Dit helpt voor mij om eerder ergens mee aan de slag te gaan. Veel geleerd, veel praktische handvatten waar je goed mee aan de slag kunt in de klas. We zien nu al verbetering bij leerlingen. Fijn om samen deze ontwikkeling door te maken. Bedankt."

"Fijn om veel praktische input te krijgen. Ans is prettig als gesprekspartner, gericht op helpen, ondersteunen en positief. Veel ideeën om mee verder te kunnen."

"Ik vond het erg leerzaam en nuttig. We werden enthousiast gemaakt en iedereen ging hier meteen mee aan de slag. Als we ergens tegenaan liepen, werden we weer verder geholpen. Het bespreken van leerlingen was zeer waardevol. Ook fijn dat je info, materialen, ... met ons deelt!
Ik was erg enthousiast!
Heel erg bedankt!"

"Een fijne actieve training. Veel handvatten om aan de slag te gaan. Dat was fijn. We hoeven het wiel niet opnieuw uit te vinden. Duidelijke opbouw in de training. Ik heb meer geleerd over de executieve functies en had niet verwacht dat dit zo'n fijne structuur geeft."